

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ 2021 - 2027**

Η Διεύθυνση Βιομηχανίας Ενέργειας και Φυσικών Πόρων (ΔΒΕΦΠ) υπάγεται στην Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής και παρέχει τις κατευθυντήριες οδηγίες στις περιφερειακές υπηρεσίες που ασκούν αρμοδιότητες βιομηχανίας ενέργειας και φυσικών πόρων σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας.

Μέσω του Τμήματος Διαχείρισης Υδατικών Πόρων είναι αρμόδια για:

- I. Τη συμμετοχή σε προγράμματα διαπεριφερειακών ή διμερών συμφωνιών, σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων για τη διαχείριση και προστασία των υδάτων.
- II. Τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που προβλέπονται από τα σχέδια διαχείρισης και τα προγράμματα μέτρων, ώστε να πραγματοποιείται ο έλεγχος της διαχείρισης υπόγειων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων, ο έλεγχος της εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπόγειων υδάτων και έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων
- III. Τη μέριμνα για τον έλεγχο των σημειακών και διάχυτων εκπομπών ρύπων στα επιφανειακά, υπόγεια και παράκτια ύδατα.
- IV. Την εισήγηση και εφαρμογή μέτρων για την προστασία των υδάτων και την αντιμετώπιση αυξητικών τάσεων που προκύπτουν από ανθρώπινες δραστηριότητες στις συγκεντρώσεις ουσιών στα υπόγεια ύδατα

Η ΔΒΕΦΠ στελεχώνεται από προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης, κάτοχοι είτε διδακτορικών ή μεταπτυχιακών τίτλων συναφής εξειδίκευσης και πολυετή εμπειρία πάνω στο αντικείμενο της Διεύθυνσης, εκ των οποίων τέσσερεις είναι Γεωλόγοι, ένας Γεωπόνος και μία Χημικός Μηχανικός.

Υπό το ανωτέρω πρίσμα η ΔΒΕΦΠ είναι σε θέση να υλοποιήσει τα προβλεπόμενα μέτρα της 1ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής όπως αυτή εγκρίθηκε με την οικ 903/29-12-2017 απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων. Τα μέτρα αυτά αναφέρονται ακολούθως:

Μ06Β0304 Επενδύσεις για εξοικονόμηση ύδατος στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Το μέτρο περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στη δράση 4.1.2. του Μέτρου 4 του ΠΑΑ 2014 -2020. Παρέχεται ενίσχυση για επενδύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος και στην αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης και της αποθήκευσης του νερού σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης όπως εγκατάσταση

συστημάτων εξοικονόμησης ύδατος σε αρδευόμενες καλλιέργειες. Στους φορείς υλοποίησης του μέτρου περιλαμβάνεται και η Περιφέρεια.

M06B0502 Ηλεκτρονική ετήσια καταγραφή μετρήσεων των απολήψεων επιφανειακών και υπογείων υδάτων. Το παρόν μέτρο προβλέπει την ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής στην οποία οι χρήστες να καταχωρούν ετησίως την ποσότητα απόληψης ύδατος. Με την εφαρμογή αυτή θα είναι εφικτή η απόκτηση δεδομένων απολήψιμων ποσοτήτων ύδατος το οποίο είναι απαραίτητο στοιχείο για την κατάσχεση και εφαρμογή βιώσιμου και αειφόρου σχεδιασμού εκμετάλλευσης των υδατικών πόρων της Περιφέρειας Αττικής. Στους φορείς υλοποίησης του μέτρου περιλαμβάνεται και η Περιφέρεια.

M06B0601 Διερεύνηση των συνθηκών εφαρμογής τεχνητών εμπλουτισμών υπόγειων υδροφόρων συστημάτων ως μέσο ποσοτικής ενίσχυσης και ποιοτικής προστασίας των ΥΥΣ, με προτεραιότητα στα ΥΥΣ με κακή κατάσταση και αντιμετώπιση της υφαλμύρισης. Ο τεχνητός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφόρων αποτελεί βασικό εργαλείο για την αντιμετώπιση προβλημάτων ποσοτικής ή ποιοτικής υποβάθμισης των ΥΥΣ που προκαλούνται από πιέσεις στα υπόγεια νερά, όπως υπεραντλήσεις, ρυπάνσεις, κ.λπ.. Η εφαρμογή του τεχνητού εμπλουτισμού αποσκοπεί στην ποσοτική ενίσχυση και την ποιοτική αναβάθμιση των ΥΥΣ. Για την εφαρμογή τεχνητού εμπλουτισμού απαιτείται και η εκπόνηση ειδικής υδρογεωλογικής μελέτης. Στην περιοχή της Αττικής υπάρχουν αρκετές περιοχές στις οποίες η πίεση στα ΥΥΣ είναι εντονότατη όπως π.χ. η λεκάνη των Μεγάρων και του Μαραθώνα. Στους φορείς υλοποίησης του μέτρου περιλαμβάνεται και η Περιφέρεια.

M06B0701 Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων. Για τη διατήρηση αλλά και αναβάθμιση της ποιότητας των υδάτων είναι απαραίτητη η εντατικοποίηση των ελέγχων ρύπανσης των υδάτων από σημειακές πηγές απορρίψεων (αστικά, βιομηχανικά, κτηνοτροφικά απόβλητα, κ.λπ.). Οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων προσδιορίζουν πρόγραμμα τακτικών δειγματοληπτικών ελέγχων. Στους φορείς υλοποίησης του μέτρου περιλαμβάνεται και η Περιφέρεια.

M06B0703 Πρόγραμμα διερευνητικής παρακολούθησης ποιοτικής κατάστασης στα υπόγεια υδατικά συστήματα και στα επιφανειακά σώματα στις περιοχές υφιστάμενων ΧΥΤΑ. Προτείνεται η διερεύνηση της ποιοτικής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων στην περιοχή των υφιστάμενων ΧΥΤΑ σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται σχετικά προγράμματα παρακολούθησης στην ΑΕΠΟ ή κρίνεται ότι τα σχετικά προγράμματα παρακολούθησης χρήζουν ενίσχυσης με βάση στοιχεία χημισμού των όμορων υδατικών συστημάτων. Η Περιφέρεια θα μπορούσε να συνεργαστεί με τους Φορείς ΧΥΤΑ (ΕΔΣΝΑ) και

τους φορείς του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης για να συμβάλλει στην παρακολούθηση της ποιότητας των Υδατικών Συστημάτων σε περιοχές που δέχονται έντονη πίεση πχ ΧΥΤΑ Φυλής.

M06B0906 Παρακολούθηση, καταγραφή και αποκατάσταση παράκτιας διάβρωσης. Εκπόνηση μελέτης, η οποία θα καταγράφει λεπτομερώς προβλήματα παράκτιας διάβρωσης ή κατάκλυσης περιοχών από θαλάσσια ύδατα. Η μελέτη θα προτείνει τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης ή ανάσχεσης των φαινομένων αυτών και θα περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα και κοστολόγηση των απαιτούμενων έργων, τα οποία θα πρέπει να υλοποιηθούν ως το 2027. Το μέτρο έχει ως φορέα υλοποίησης τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού. Στην 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ η Περιφέρεια θα διεκδικήσει τον ορισμό της ως φορέα υλοποίησης.

M06Σ0801 Καθορισμός και οριοθέτηση περιοχών ΥΥΣ που παρουσιάζουν κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρισης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύριση. Στα παράκτια ΥΥΣ που έχει προσδιορισθεί ότι βρίσκονται σε κακή ποιοτική κατάσταση λόγω υφαλμύρισης ή παρουσιάζουν τοπική υφαλμύριση, θα πρέπει να συνταχθούν Ειδικές Υδρογεωλογικές Μελέτες για την ακριβή οριοθέτηση της Ζώνης Υφαλμύρισης και των ορίων απαγόρευσης εκτέλεσης νέων υδροληψιών και επέκτασης του μετώπου υφαλμύρισης, ώστε στη ζώνη αυτή να ληφθούν μέτρα για σταδιακή αποκατάσταση. Το μέτρο έχει ως φορέα υλοποίησης την Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με ενδεικτικό προϋπολογισμό 350.000 €. Καθώς όμως έχει παρέλθει οκταετία από την σύνταξη του αρχικού ΣΔΛΑΠ χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε ενέργεια, στην 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ η Περιφέρεια θα διεκδικήσει τον ορισμό της ως φορέα υλοποίησης.

M06Σ0802 Έλεγχος ποιοτικής κατάστασης αδειοδοτούμενων υδροληπτικών έργων σε συστήματα με υψηλές τιμές φυσικού υποβάθρου. Ετήσιος έλεγχος της ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων υδάτων στα ΥΥΣ που παρουσιάζουν αυξημένες τιμές στις συγκεντρώσεις ορισμένων στοιχείων (π.χ. χλωριόντα) που αποδίδονται στο φυσικό υπόβαθρο και μεταβάλλονται με την άντληση. Ο ετήσιος έλεγχος της ποιοτικής κατάστασης του υπόγειου νερού γίνεται ώστε να διαπιστώνεται η πιθανή επέκταση της ζώνης που χαρακτηρίζεται από υψηλές συγκεντρώσεις λόγω φυσικού υποβάθρου αλλά και η πιθανή αύξηση ή μείωση των συγκεντρώσεων του στοιχείου που την προκαλεί (π.χ. χλωριόντα) Στους φορείς υλοποίησης του μέτρου περιλαμβάνεται και η Περιφέρεια.

M06Σ1501 Επαγγελματική κατάρτιση των γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων. Το μέτρο αφορά: (i) στην υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης τόσο για υφιστάμενους γεωργούς όσο και για νέους γεωργούς πρώτης εγκατάστασης.

Προγράμματα κατάρτισης θα πραγματοποιούνται με τη μορφή σειράς μαθημάτων, εργαστηρίων, μαθημάτων μέσω διαδικτύου. Θα προσφέρονται προγράμματα κατάρτισης με ειδική θεματολογία που θα εξυπηρετούν τους στόχους της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 όπως αρδεύσεις και εξοικονόμηση νερού, ορθή χρήση φυτοφαρμάκων, αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, πολλαπλή συμμόρφωση και εξειδικευμένα προγράμματα σε διάφορους κλάδους παραγωγής, (ii) στην υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης που αποσκοπούν στην διάδοση πληροφοριών σχετικά με την γεωργία στοχεύοντας στη μεταφορά γνώσεων προς τους δικαιούχους σχετικά με την επαγγελματική τους ενασχόληση. Η ενημέρωση θα γίνεται μέσω εκθέσεων, συναντήσεων, παρουσιάσεων και μέσω έντυπων ή ηλεκτρονικών εντύπων. Στους φορείς υλοποίησης του μέτρου περιλαμβάνεται και η Περιφέρεια (συνεργασία με ΔΑΟΚ) με ενδεικτικό κόστος 50.000 €.

Μ06Σ1502 Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα νερού. Προτείνεται η διαρκής εκστρατεία ενημέρωσης των καταναλωτών και η έμφαση στη σημασία της ορθολογικής διαχείρισης του πόρου και η συνεχής ενημέρωση των χρηστών νερού και του κοινού για τις τρέχουσες κάθε φορά συνθήκες του ισοζυγίου ύδατος και την αναγκαιότητα των μέτρων που τίθενται κάθε φορά σε ισχύ. Αυτή θα υλοποιηθεί μέσω πραγματοποίησης ημερίδων για την ευαισθητοποίηση του κοινού σε σχέση με την αποδοτική χρήση του νερού, την αποτροπή της ρύπανσης που προκαλείται από διάφορες δραστηριότητες και την προώθηση της χρήσης του ανακυκλωμένου νερού και την διανομή ενημερωτικών φυλλαδίων. Το μέτρο έχει ως φορέα υλοποίησης την Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού με ενδεικτικό προϋπολογισμό 50.000 €. Καθώς όμως έχει παρέλθει οκταετία από την σύνταξη του αρχικού ΣΔΛΑΠ χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε ενέργεια, στην 2^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ η Περιφέρεια θα διεκδικήσει τον ορισμό της ως φορέα υλοποίησης.

Μ06Σ1601 Πιλοτικά μέτρα εφαρμογής γεωργίας ακριβείας για τη μείωση της κατανάλωσης ύδατος. Επιδιώκεται η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν την εφαρμογή νέων, καινοτόμων διαδικασιών, με στόχο μεταξύ άλλων και την αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση υδατικών πόρων με παράλληλη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας χρήσης του ύδατος και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Το μέτρο 16 του ΠΑΑ 2014-2020, προβλέπει ενισχύσεις στα πλαίσια συνεργασιών ομάδων παραγωγών με λοιπούς φορείς (συμβούλους, ερευνητές, λοιπούς παράγοντες αλυσίδας τροφίμων κα) για την επίτευξη της μείωσης της κατανάλωσης ύδατος μέσω της υιοθέτησης προηγμένων αρδευτικών συστημάτων, και την υιοθέτηση της γεωργίας ακριβείας. Στους φορείς υλοποίησης του

μέτρου περιλαμβάνεται και η Περιφέρεια (συνεργασία με ΔΑΟΚ) με ενδεικτικό κόστος 80.000 €.

Μ06Σ1604 Μελέτη διερεύνησης κατανάλωσης αρδευτικού ύδατος. Κρίνεται σκόπιμη η βελτίωση της πληροφoρίας σχετικά με τα είδη των καλλιεργειών και την κατανάλωση αρδευτικού ύδατος στις καλλιεργούμενες εκτάσεις της Αττικής. Για το σκοπό αυτό θεωρείται απαραίτητη η εκπόνηση μελέτης η οποία θα αξιολογήσει τη διαθέσιμη πληροφορία σε συνδυασμό με όλα τα σύγχρονα μέσα τεχνολογίας και επιστήμης, όπως Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, τηλεπισκόπηση κ.α. Το μέτρο έχει ως φορέα υλοποίησης την Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με ενδεικτικό προϋπολογισμό 40.000 €. Καθώς όμως έχει παρέλθει οκταετία από την σύνταξη του αρχικού ΣΔΛΑΠ χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε ενέργεια, στην 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ η Περιφέρεια θα διεκδικήσει τον ορισμό της ως φορέα υλοποίησης.

Μ06Σ1701 Διερευνητική Παρακολούθηση των ΕΥΣ και των ΥΥΣ των οποίων η πυκνότητα και χωρική κατανομή του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης δεν είναι επαρκής. Ανάπτυξη διερευνητικής παρακολούθησης με εκπόνηση δειγματοληψιών, μελετών και προγραμμάτων σε ΕΥΣ και ΥΥΣ για την πληρέστερη χωρική και ποιοτική κάλυψη του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ενδεχομένως απαιτούνται 400 θέσεις δειγματοληψιών ΥΥΣ και 60 θέσεις δειγματοληψιών ΕΥΣ. Το μέτρο έχει ως φορέα υλοποίησης την Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με ενδεικτικό προϋπολογισμό 3.000.000 €. Καθώς όμως έχει παρέλθει οκταετία από την σύνταξη του αρχικού ΣΔΛΑΠ χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε ενέργεια, στην 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ η Περιφέρεια θα διεκδικήσει τον ορισμό της ως φορέα υλοποίησης.